

Vážení priatelia, už vyšiel slovenský preklad encykliky pápeža Františka *Svetlo viery*. V uplynulých dňoch v Ríme v rodiny z celého sveta vyjadrili radosť z prežívania viery pri celosvetovej Púti rodín. Svätý Otec pri tejto príležitosti poukázal na viacgeneračný rozmer rodiny: súčasťou „domácej cirkvi“ sú nielen rodičia a deti, ale aj starí rodičia. Radosť rodín sa dala krásne pocítiť z priameho prenosu. Práve tu sa ukazuje, aká vzácna je služba televízie LUX. Požehnané prežitie blížiacich sa sviatočných dní vám v mene Slovenskej redakcie Vatikánskeho rozhlasu praje

Jozef Bartkovjak SJ, vedúci redakcie

Pápež František slávil svätú omšu s účastníkmi Púte rodín v Roku viery

Eucharistickou slávnosťou, ktorej v nedeľu 27. októbra 2013 predsedal na Námestí sv. Petra pápež František, vyvrcholila dvojdná Púť rodín. 150-tisícové zhromaždenie reprezentovalo viac ako 70 krajín sveta. Motto podujatia Pápežskej rady pre rodinu vzhľadom na Rok viery znelo: „Rodina, prežívaj radosť z viery!“

V nedeľné ráno už od 9. hodiny v priestore pred Bazilikou boli veriacim k dispozícii spovedníci. O 10. hod. sa zaplnené Námestie sv. Petra zjednotilo v modlitbe slávnostných tajomstiev ruženca. Príchodom Svätého Otca sa o 10.30 začalo slávenie svätej omše. Medzi hlavnými koncelebrantmi bol aj kardinál Jozef Tomko. Svoju **homíliu pápež František** sústredil do troch otázok: o modlitbe v rodine, o uchovávaní pokladu viery v rodine a o prežívaní radosti v rodine. V prvom bode, venovanom **modlitbe v rodine**, Svätý Otec čerpal z evanjeliového úryvku 30. nedele obdobia Cez rok (Lk 18,9-14) o modlitbe farizeja a mýtnika v chráme: „Vo svetle tohto slova sa vás chcem opýtať, drahé rodiny: modlíte sa občas v rodine? Niektorí áno, to viem. No mnohí sa ma pýtajú: Ale ako sa to robí? - Nuž, tak ako ten mýtnik, to je jasné: ponížene, pred Bohom. Každý ponížene nechá na sebe spočinúť Pánov pohľad a prosí jeho dobrotivosť, aby prišiel k nám. No ako sa to robí v rodine? Zdá sa totiž, že modlitba je niečo osobné. A potom, uprostred rodiny niet takej chvíle, čo by bola vhodná, pokojná... Áno, je to pravda, ale je to aj otázka pokory, priznania si, že potrebujeme Boha, tak ako ten mýtnik! A všetky rodiny, všetci potrebujeme Boha, všetci, všetci! Potrebujeme jeho pomoc, jeho silu, jeho požehnanie, jeho milosrdenstvo, jeho odpustenie.“ VIAC

Sobotný program rodín v rámci ich púte k hrobu sv. Petra

V sobotu 26. októbra 2013 prichádzali rodiny na Námestie sv. Petra už od 14. hod. V podvečer okolo 17. hod. prišiel medzi nich Svätý Otec. Stretnutie spestroval bohatý program a tiež spontánnosť detí, ktoré pápežovi predstavovali svoje rodiny. Vypočul si niekoľko svedectiev zástupcov rôznych generácií a **predniesol príhovor**.

Sobotný program pozostával z pásma svedectiev, hudobných vystúpení, prezentácie výtvarných prác detí a premietania krátkych videofilmov. Na pódium prichádzali celé rodiny aj so starými rodičmi a ponúkli svoje svedectvá. Hostiteľom stretnutia bol

Mons. Vincenzo Paglia, predseda Pápežskej rady pre rodinu. Celým podujatím, rozdeleným do štyroch blokov, sa niesla postava Petra ako prvého Otca Cirkvi. Práve jemu boli venované aj čítania zo Svätého

písma na témy: *Petrovo povolanie, Peter v rodine, Peter ako robotník, Peter apoštol*. Svoje svedectvá počas dňa ponúkli štyri rodiny, ktorých spoločný život nebol vždy ľahký,

no vďaka miestu, ktoré v rodine dokázali prenechať Ježišovi, prekonal aj tie najťažšie krízy. Išlo tiež o rodiny, ktoré medzi sebou neváhali prijať deti či mladých s osobnými a rodinnými problémami, či deti postihnuté, ktoré svet odmieta. Svedectvo predniesli nielen kompletne

rodiny, ale aj 54-ročný Talian Gianni, ktorému sa rodina rozpadla pred siedmimi rokmi. Na veľkoplošných obra-

zovkách sa tiež objavili videá mladých umelcov z celého sveta, ktorí sa zúčastnili na konkurze s názvom „Predstav svoju rodinu pápežovi Františkovi“. Vystúpilo

viacero spevákov, vrátane Liberateura, utečenca z Konga.

VIAC

František Pápežskej rade pre rodinu: „Rodina je motor sveta“

Na záver 21. plenárneho zasadania Pápežskej rady pre rodinu, konaného v Ríme v dňoch 23. – 25. októbra 2013, teda tesne pred Púťou rodín, pápež František prijal jeho 150 účastníkov na audiencii. Nasleduje plné znenie jeho príhovoru.

Páni kardináli, drahí bratia v biskupskej a kňazskej službe, drahí bratia a sestry, vítam vás pri príležitosti 21. plenárneho zasadania Pápežskej rady pre rodinu a ďakujem predsedovi Mons. Vincenzovi Pagliovi za slová, ktorými uviedol naše stretnutie. Vďaka. 1. Prvým bodom, pri ktorom by som sa rád pozastavil je toto: **Rodina je spoločenstvo života, ktoré má svoju nezávislú súdržnosť**. Ako napísal blahoslavený Ján Pavol II. vo svojej apoštolskej exhortácii *Familiaris consortio*, rodina nie je súhrn ľudí, ktorí ju tvoria, ale «spoločenstvo osôb» (por. č. 17-18). A spoločenstvo je viac ako súhrn jednotlivcov. Je miestom, kde sa učíme milovať, prirodzeným centrom ľudského života. Pozostáva z tvári, z osôb, ktorí sa majú radi, vedú dialóg, obetujú sa pre druhých, obraňujú život, a to najmä ten krehký, slabý. Dalo by sa bez preháňania povedať, že rodina je motorom sveta a dejín.

VIAC

Generálna audiencia pápeža Františka v stredu 30. októbra 2013

Pri stredajšej generálnej audiencii, konanej stále ešte na Námestí sv. Petra, Svätý Otec pokračoval v katechézach venovaných Roku viery. Tentoraz sa aktuálne zameril na pravdu viery, ktorú si Cirkev pripomenie a bude ju liturgicky sláviť v prvých novembrových dňoch. V závere audiencie **vyzval na modlitbu za Irak**.

V úvodnom čítaní zaznela nasledujúca myšlienka z Listu sv. Pavla Rimanom: *«Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu.»* (Rim 8,26-27)

Potom sa Svätý Otec prihovoril veriacim v katechéze: *„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnes chcem hovoriť o jednej krásnej skutočnosti našej viery, ktorou je „spoločenstvo svätých“. Katechizmus Katolíckej cirkvi nám pripomína, že toto vyjadrenie má dva významy: „spoločenstvo, čiže spoločná účasť na svätých veciach“ a „spoločenstvo medzi svätými osobami“ (KKC. 948). Zastavím sa pri druhom význame. Ide o jednu z najpotešujúcejších právd našej viery, pretože nám pripomína, že nie sme osamelí, ale existuje spoločenstvo života medzi všetkými, ktorí patria Kristovi. Toto spoločenstvo sa rodí z viery.“* **VIAC**

Posolstvo pápeža Generálnemu zhromaždeniu Svetovej rady cirkví

Pozornosť voči najnaliehavejším potrebám našich čias a modlitba – sú v centre posolstva pápeža Františka Svetovej rade cirkví so sídlom v Ženeve, ktorá od 30. októbra do 8. novembra 2013 zasadá v Busane v Kórejskej republike na svojom 10. generálnom zhromaždení.

Téma stretnutia znie: *„Boh života, prived' nás k spravodlivosti a mieru“*. Generálne zhromaždenie, ktoré je najdôležitejším riadiacim orgánom Svetovej rady cirkví, sa zvoláva každých sedem rokov. Zúčastňuje sa na ňom spolu viac ako 3000 oficiálnych delegátov reprezentujúcich 345 cirkví a cirkevných spoločenstiev, ktoré patria k tomuto ženevskému zoskupeniu, ale i cirkví, ktoré nie sú členmi rady a nečlenských organizácií. Kardinál Kurt Koch, predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov, na otváracom zasadnutí zhromaždenia predniesol jeho účastníkom pozdravné posolstvo pápeža Františka. **VIAC**

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Všetci pokrstení sú povolani kráčať cestou svätosti, nemôžeme byť kresťanmi tak spolovice, povedal pápež František v homílii rannej svätej omše v Dome sv. Marty **24. októbra**. Vyšiel z úryvku Listu Rimanom (Rim 6, 19-23), kde sv. Pavol hovorí o tajomstve našej spásy na základe logiky „pred Ježišom“ a „po Ježišovi“. To, čo je „pred“, považuje za odpadky, kým to, čo je „po“, je novým stvorením. K odvahe

pomenovať svoje hriechy pravým menom nás Svätý Otec povzbudil v piatok **25. októbra**. Ako povedal, ísť na spoveď je ako ísť v ústrety Ježišovej láske s úprimným srdcom a transparentnosťou detí. Nemá nás preto odrádzať zahanbenie, máme ho naopak prijať ako „milosť“, ktorá nám pomôže pochopiť Božie odpustenie. „Čo je to nádej? Čo znamená mať postoj nádeje?“ Tieto otázky si položil v homílii **29. októbra** vychádzajúc z čítania z Listu sv. Pavla Rimanom (Rim 8, 18-25). „Aby sme si to trochu priblížili, môžeme ponajprvo povedať, že nádej je riziko, je to cnosť riskovania.“

Liturgické slávenia pápeža na november

V prvý novembrový deň, na **slávnosť Všetkých svätých**, bude pápež František predsedáť svätej omši na námestí pred monumentálnym vstupom na rímsky cintorín *Campo Verano*, v blízkosti Baziliky sv. Vavrinca. Eucharistická slávnosť sa začne o 16.00 hod. Po nej bude nasledovať modlitbová pobožnosť za zosnulých a požehnanie hrobov. Veriaci sa môžu na slávení zúčastniť bez vstupeniek. Táto návšteva pápeža Františka sa uskutoční 20 rokov od poslednej podobnej návštevy bl. Jána Pavla II., ktorý celkovo slávil tento sviatok na Campo Verano 12-krát, naposledy v roku 1993. Benedikt XVI. nepokračoval v tejto tradícii, 30. novembra 2008 slávil v Bazilike sv. Vavrinca svätú omšu pri príležitosti 1750. výročia mučeníckej smrti svätca. Tradične do kalendára liturgických slávení pápeža patrí pobožnosť pri hrobách zosnulých pápežov v krypte pod vatikánskou bazilikou **2. novembra**. V pondelok **4. novembra** bude Svätý Otec o 11.30 v Bazilike sv. Petra predsedáť svätej omši za zosnulých kardinálov a biskupov, ktorí zomreli v priebehu uplynulého roka. **Nedeľa Krista Kráľa**, ktorá tohto roku pripadne na 24. novembra, bude dňom ukončenia Roka viery. Eucharistickému sláveniu na Námestí sv. Petra, so začiatkom o 10.30, bude predsedáť pápež František.

Pápež túži navštíviť spolu s Argentínou aj Čile a Uruguaj

Svätý Otec prijal 26. októbra na audiencii tridsať bývalých žiakov jezuitských škôl v Uruguaji. Stretnutie v Sále pápežov, za prítomnosti mnohých detí, bolo veľmi srdečné. Najmladších účastníkov audiencie pápež označil za „*prísľub a nádej*“. Pozastavil sa pri spomienkach, ktoré ho spájajú s Uruguajom a k novej budúcej návšteve krajiny povedal: „*Neviem, kedy tam bude naplánovaná cesta, rozhodne nie pred rokom 2016, ale isté je, že keď budem na návšteve Argentíny, budem musieť navštíviť aj Čile aj Uruguaj, všetky tri.*“

Cirkevný summit pre Blízky východ v novembri vo Vatikáne

Za prítomnosti pápeža Františka, patriarchov a vyšších arcibiskupov východných cirkví sa 21. novembra vo Vatikáne bude konať summit cirkevných predstaviteľov zameraný na Sýriu, Irak a Blízky východ. Informoval o tom prefekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Leonardo Sandri 26. októbra na pôde Pápežského

východného ústavu v Ríme pri otvorení akademického roka. Summit bude príspevkom k hľadaniu reálnej možnosti mieru v Sýrii, Svätej zemi a na Blízkom východe a momentom kolegiálneho zjednotenia v modlitbe za kresťanov postihnutých krajin. Nadviaže na podobné stretnutie v roku 2009, konané z iniciatívy pápeža Benedikta XVI. a uskutoční sa v súvislosti s plenárnym zasadnutím dikastéria pre východné cirkvi v dňoch 19. – 22. novembra na tému „Východné katolícke cirkvi päťdesiat rokov po Druhom vatikánskom koncile“.

Storočnica jezuitskej „Univerzity Sophia“ v Tokiu

Kardinál Raffaele Farina SDB, emeritný archivár a bibliotekár Svätej rímskej cirkvi, bol v auguste vymenovaný za osobitného vyslanca Svätého Otca na oslavách 100-ročnice „Univerzity Sophia“ v Tokiu. Oslavy sa budú konať 1. novembra.

Pápež František v liste z 26. októbra potvrdzuje nomináciu kardinála Farinu a pripomína misiu sv. Františka Xaverského v Japonsku. Ide totiž o jezuitskú vzdelávaciu inštitúciu, ktorá otvorila svoje brány v roku 1913 na pozvanie pápeža Pia X. iba päť rokov po návrate Spoločnosti Ježišovej do Japonska. Dnes má univerzita vyše 12-tisíc študentov na 8 fakultách.

VIAC

Pápež prijal nositeľku Nobelovej ceny za mier Aung San Suu Kyiovú

Svätý Otec prijal 28. októbra na audiencii nositeľku Nobelovej ceny za mier Aung San Suu Kyiovú z Mjanmarska. Pri stretnutí charakterizovanom srdečnosťou a porozumením pápež vysoko ocenil príspevok tejto významnej ázijskej osobnosti.

Hovorca Svätej stolice P. Federico Lombardi zdôraznil skutočnosť, že Svätý Otec sa o ázijský kontinent intenzívne zaujíma a plánuje ho v budúcnosti navštíviť. Pápež František pri stretnutí ubezpečil Aung San Suu Kyiovú o úsilí Cirkvi o odstránenie akejkoľvek diskriminácie a vyslovil želanie, aby Cirkev mohla svojou charitatívnou činnosťou slúžiť všetkým.

VIAC

Pápež František odovzdal Ratzingerovu cenu za teológiu

Svätý Otec sa 26. októbra v Klementínskej sále Apoštolského paláca vo Vatikáne zúčastnil na odovzdávaní Ratzingerovej ceny za teológiu, ktorú od roku 2011 udeľuje vatikánska Nadácia Josepha Ratzingera – Benedikta XVI.

Ocenenie si tento rok z rúk pápeža Františka prevzali dvaja teológovia. Po prvýkrát sa stal jeho nositeľom nekatolícky teológ, ktorým je profesor Richard Burridge, anglikánsky kňaz a dekan Kráľovského kolégia (King's College) v Londýne. Druhým oceneným je nemecký laik a teológ Christian Schaller, docent dogmatickej teológie a vicerektor Inštitútu pápeža Benedikta XVI. v Regensburgu.

VIAC

Ranné homílie – nová publikácia edície „Slová pápeža Františka“

„Omellie del mattino“ – je názov novej publikácie nakladateľstva *Libreria Editrice Vaticana*, zbierky komentárov pápeža Františka k liturgickým čítaniam ranných svätých omší v Dome sv. Marty vo Vatikáne.

Nepochybne ide o poskytnutie bohatého obsahu týchto „rodinných príhovorov“ pápeža Františka – uvádza teológ Inos Biffi v úvode k novej publikácii. Ale to, čo okamžite zapôsobí, je originalita štýlu, ľahkosť, živosť jazyka, bohatého na metafory a plastické obrazy, ktoré čitateľa presvedčia, aby sa zapojil do diskusie ... **VIAC**

Encyklika *Svetlo viery* vyšla v slovenčine

Prvá encyklika pápeža Františka *Lumen fidei* (*Svetlo viery*), publikovaná 29. júna tohto roku, je už k dispozícii aj v oficiálnom slovenskom preklade. Vyšla v rámci edície pápežských dokumentov vo vydavateľstve Spolku svätého Vojtecha. Text, ktorý má v tlačenej podobe rozsah 72 strán, bude už zakrátko prístupný aj v elektronickej podobe na stránke Konferencie biskupov Slovenska. V tejto súvislosti sme o rozhovor požiadali **Mons. Mariána Gavendu**, prekladateľa viacerých pápežských dokumentov, ktorý pracoval aj na preklade najnovšej encykliky.

Rozhovor o manažmente podľa reguly sv. Benedikta

Vedenie a manažment podľa reguly sv. Benedikta bol názov kurzu, ktorý pred niekoľkými týždňami organizoval Pápežský inštitút sv. Anzelma v Ríme. Práve potreba efektívneho ekonomického riadenia v Cirkvi sa totiž v posledných rokoch ukazuje ako nevyhnutná. Na spomínanom kurze sa zúčastnila aj **sestra Renáta Jamborová** zo Spoločnosti sociálnych sestier, ktorá v Rozhovore týždňa porozprávala o jeho obsahu a význame v praxi.

Výstava vo Vatikánskych múzeách: „Sv. Cyril a Metod, patróni Európy“

V utorok 12. novembra o 18.30 sa vo Vatikánskych múzeách uskutoční inaugurácia výstavy – Sv. Cyril a Metod, patróni Európy – venovaná slovanským archeologickým nálezom, dokumentujúcim počiatky kresťanstva na Slovensku.

Expozícia, umiestnená vo vstupnej časti Vatikánskych múzeí, bude verejnosti bude sprístupnená od 13. novembra t. r. do 26. januára 2014. Hlavnými organizátormi výstavy pri príležitosti osláv 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy sú Slovenské národné múzeum v Bratislave a Archeologický ústav SAV v Nitre, v spolupráci s Veľvyslanectvom SR pri Svätej stolici. Koná sa pod záštitou predsedu vlády SR Roberta Fica a Nitrianskeho diecézneho biskupa Viliama Judáka. Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR. **VIAC**

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu
Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ